

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus

NOF OA
Postboks 1041 Sentrum
0104 OSLO
Org.nr. 975 615 308
Bank 7058.05.99611
leder@nofoa.no
www.nofoa.no

Miljødepartementet

Kopi:

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Bærum kommune
SABIMA

Deres ref.nr.: Liv Kristine Mortensen

Vårt ref.nr.

Oslo, 27. juni 2010

Vedrørende fortsatt drift av Kilen sjøflyklubb, Fornebu

Miljøverndepartementet skal i nær fremtid skal ta stilling til hvorvidt Kilen sjøflyklubb, ytterst i Storøykilen (Lilløykilen), kloss inntil Storøykilen naturreservat på Fornebu, skal få fortsette sin virksomhet i Storøykilen (Lilløykilen).

NOF OA (Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus), med NOF AB (Asker og Bærum lokallag), ser at Kilen sjøflyklubb bruker lobbyister og har møter med politikere og Fylkesmannen, noe fuglene ikke er i stand til å besvare. På Fornebulandet har det blitt bedrevet fuglekikking i en «mannsalder» og folkene hertil har, gjennom NOF, vært en premissgiver for etterbruken av Fornebu i tiden etter flyplassnedleggelsen. Vi føler oss derfor berettiget til å komme med et par, mulig oppklarende, innspill vedrørende denne saken.

Det er særlig to ting vi har på hjertet.

1. Det var en befaring med politikere og representanter fra Kilen sjøflyklubb den 23. april i år, uten at NOF som ornitologisk fagforening var invitert.
2. Vi har blitt gjort oppmerksom på et notat fra Asplan Viak AS, som konkluderer med at sjøflyhavna fungerer som en buffersone. Asplan Viak AS har ikke besvart henvendelser om å få se denne rapporten, og fikk det heller ikke tilsendt. Vi har derfor måttet gå via omveier får få en kopi.

Punkt 1

Vi finner det altså betenkelig at bare den ene parten, Kilen sjøflyhavn med lobbyist, fikk anledning til å uttale seg på en viktig befaring. Faren for en skjev fremstilling er derfor tilstede, og vi vil derfor minne om at NOF OA/AB, som har drevet observasjonsvirksomhet på Fornebu siden 1950-åra, gjentatte ganger har argumentert for at en sjøflyplass som nabo til et naturreservat og til en badeplass på Storøyodden, ikke kan sameksistere. Vi er redd for store negative konsekvenser for fuglelivet samt på sikkerhet, skjønt det siste skal vi la ligge. Dog minner vi om sjøflyet som veltet i Storøykilen i 2006.

Vårt hovedpoeng er skremming av fugl, da særlig ande- og vadefugler, under flyenes start, taksing og landing. Lokale, halvtamme individer av eksempelvis stokkand og grågås kan ikke brukes som bevis på at det går greit med fuglene. Flokker av mer skye arter, dvs. fugler som oppfører seg mer «normalt» enn halvtamme, brødspisende ender og gjess, f.eks. rastende kortnebbgås, toppand, kvinand, laksand og vadefugler, skremmes ustanselig og flyr alltid opp ved forstyrrelser. Dette var ikke like problemfylt i 1930-årene, i sjøflyhavnens barndom, da det var flust med andre lokaliteter for fuglene å lande på for å hvile på trekket. Men med den kraftige nedbyggingen av strandsonen – båthavner, brygger, trafikk osv., er det i dag nesten ingen alternative steder for fuglene å få fred på.

Sjøflyene suser kloss inntil, ofte inn i selve reservatet, i lav høyde. Ved landing, særlig når flyene ankommer fra NØ, flys det ofte rett over takrørene i naturreservatet, temmelig sikkert brudd på vernebestemmelsene. Flyene svinser dessuten rundt på vannflaten og skremmer andeflokkene. Kanskje er det ikke tilfeldig at sjøfuglkoloniene på Langskjær og Pannekaka ytterst på Lilløya, bare få meter fra sjøflyenes «rullebane», nå er tomme for hekkende sjøfugl mens det fortsatt er hekkende sjøfugl på andre lokaliteter i fjorden forøvrig?

Undersøkelser viser at avstanden til det forstyrrende elementet har betydning for om fuglene blir forstyrret eller ikke. Når det gjelder argumentasjonen om at fuglene ikke ble forstyrret av den tidligere hovedflyplassen, Fornebu lufthavn, viser forskning at småfly og helikoptre forstyrrer langt mer enn større fly. Forsker Christian K. Aas ved Naturhistorisk museum i Oslo laget i 2001, på oppdrag av Forsvaret, en sammenstilling av forskningsdata, «*Effekten av lavflyging på fugl – en oversikt*». Rapporten, med referanser, står å lese på Regjeringens nettsider (NOU 2001: 15.3):

<http://www.regjeringen.no/nn/dep/fd/dok/nouer/2001/nou-2001-15/18.html?id=377991>

Punkt 2

Asplanrapporten synes lite faglig begrunnet hva angår den delen som gjelder dyreliv. Vi gjenkjenner argumentene slik vi har hørt dem fra Kilen sjøflyklubb i årtier. Så var det da også det samme konsultentselskapet som i sin tid (ca. 1995), argumenterte for at man ikke trengte buffersoner omkring naturreservatene på Fornebu, og gikk inn for at man burde strekke boligbebyggelsen helt ut til Storøyodden (dagens badeplass). I dag er de fleste mennesker glade for at vi fikk gjennomslag for å etablere grøntarealer i form av buffersoner på Storøya.

Asplanrapporten lager i tillegg et hovedpoeng av støy dvs. at det ikke støyer så mye at fuglene plages av dette. Men det er ingen i fuglemiljøet som har uttrykt bekymring for fugler og støy! Fuglene er derimot mer plaget av fysisk forstyrrelse. Det er særlig når det kommer mennesker ut av fly, båter eller biler at fuglene reagerer. Langs storflyplassen var det kilometerlange gressmarker langs rullebanen uten menneskelig aktivitet, området var avstengt med gjerde og ingen turgåere (utover en og annen ivrig fuglekikker) ferdets der. Mens den gamle flyplassen altså lå der som et grøntområde, et ornitologisk paradys, så er den lille sjøflyhavnen et område der det går mennesker ut og inn av flyene hele tiden med resultat at fuglelivet påvirkes negativt. Asplanrapporten argumenter for at «*flyplasser er plaget av at fugler etablerer seg og hekker ...*». Flyplasser legges naturlig nok i flate landskaper, som ofte inneholder fuglerike våtmarksområder. Det er altså flyplassene som legges i fugleområdene, ikke omvendt.

Det er heller ikke riktig at det i 1992, da naturreservatet ble opprettet, var klare forutsetninger for at sjøflyhavna skulle drives. Men det var slik at grensene for reservatene (Koksa og Storøykilen) ble anlagt inn mot hovedflyplassen som grense da denne ble ansett som fast og fungerte som en buffersone mot ferdsel i reservatene. I dag ville nok vernegrensen ha gått langt inn på selve Storøya.

Vi **imøtegår** at «*sett fra naturreservatets side vil fortsatt sjøflyvirksomhet kunne være en fordel*». Utsagnet «*Fuglelivet i naturreservatet synes ikke å være påvirket av virksomheten i sjøflyhavna ...*» faller på sin egen urimelighet. Vi som ferdes der ute og følger fugletrekket regelmessig ser hyppige forstyrrelser og vernebrudd.

NOF OA/AB mener at Kilen sjøflyhavn **ikke** «*representerer en buffersone mot naturreservatet og hindrer uønsket menneskelig aktivitet i dette området*». Dersom sjøflyhavnen fortsatt skal eksistere anser vi dette som et klart brudd på intensjonene i et av de viktigste styringsdokumentene for Fornebuutbyggingen (Miljøoppfølgingsprogrammet) som bl.a. sier: «*Ved utbyggingen av Fornebu skal miljøhensyn tillegges like stor vekt som funksjonelle, tekniske, estetiske og økonomiske hensyn*».

Vi må be om at våre naturfaglige synspunkter blir tatt hensyn til når MD skal ta standpunkt til om Kilen sjøflyklubb skal få fortsette sin virksomhet i Storøykilen.

Mvh

Håkan Billing
leder NOF OA

Terje Bøhler (sign.)
leder NOF AB

Morten Bergan (sign.)